

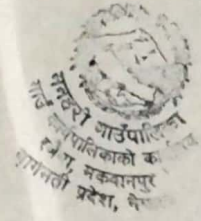
मनहरी गाउँपालिका
महिला समन्वय समिति (गठन तथा कार्यसञ्चालन)
संशोधित कार्यविधि, २०७५

मनहरी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
रजैया, मकवानपुर

21/9/2075
महिला समिति
रजैया

दफा ४ तथा अनुसूची-१ को भाग-२ संग सम्बन्धित

स्थानीय राजपत्र
मनहरी गाउँपालिकाबाट प्रकाशित

खण्ड: ६

संख्या: १२

मिति: २०७९/०७/०१

भाग-२

मनहरी गाउँपालिका

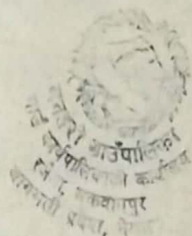
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय, रजैया मकवानपुर ।

मनहरी गाउँपालिका महिला समन्वय समिति (गठन तथा कार्यसञ्चालन) संशोधित कार्यविधि,
२०७५

गाउँकार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति २०७५।१०।०७

प्रमाणित मिति २०७५।१०।०७

पहिलो संशोधन मिति २०७९।०६।२७

प्रस्तावना :

नेपालको संविधानले सामाजिक न्यायमा आधारित समावेशी विकासको अवधारणालाई आत्मसात गरेको परिप्रेक्ष्यमा संविधान र अन्य मौजुदा कानून तथा यस गाउँपालिकाद्वारा आ.व ०७५/०७६ मा पास गरेको नीतिमा उल्लेखित प्रावधानहरूलाई कार्य रूपमा रुपान्तरण गरी यस गाउँपालिकाको जनसंख्याको आधा हिस्सा ओगट्ने महिला वर्गको सशक्तीकरण, समानता, तथा मूलप्रवाहीकरण गर्न, स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ तथा अन्य प्रचलित निर्देशिका, कार्यविधि बमोजिम मनहरी गाउँपालिका, विषयगत कार्यालय तथा अन्य गैरसरकारी निकायबाट महिला विकासका लागि सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरूलाई पारदर्शी, जनमुखी, प्रभावकारी बनाई उपलब्धीपूर्ण र समावेशी बनाउनको लागि उक्त वर्गलाई विकासको मूल प्रवाहमा सबै जातका महिलाहरूलाई सम्मानपूर्ण, स्वतन्त्र, अवरोधमुक्त र आत्मनिर्भर जीवनयापनका लागि सञ्चालन हुने महिलाहरूको कार्यक्रमहरूलाई पारदर्शी, जनमुखी, प्रभावकारी बनाई उपलब्धीपूर्ण र समावेशी बनाउन महिला लक्षित कार्यक्रमको क्षेत्रमा सञ्चालित कार्यक्रमहरूमा दोहोरोपना हटाई आवश्यकतामा आधारित कार्यक्रमहरूको तर्जुमा गर्ने कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा स्वामित्व, संलग्नता तथा प्रतिफलमा समेत पहुँच अभिवृद्धि गर्ने र सम्बन्धित कार्यक्रमहरू तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कनमा सहयोग र समन्वय गर्न गाउँ तहमा समन्वय समिति गठन गर्न वाञ्छनीय भएकोले स्थानीय शासन सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२(२)ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी मनहरी गाउँपालिकामा महिलाहरूलाई अगाडी वढाउने कार्य गर्न मनहरी गाउँपालिका प्रशासकिय कार्यविधि नियमित गर्ने ऐन २०७४ को दफा ४ बमोजिम मनहरी गाउँकार्यपालिकाको मिति २०७५/१०/०७ गते बसेको बैठकको निर्णय बमोजिम यो कार्यविधि स्वीकृत गरी लागु गरिएको छ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

(१) यस कार्यविधिको नाम "मनहरी गाउँपालिका महिला समन्वय समिति (गठन तथा कार्यसञ्चालन) कार्यविधि, २०७५" रहेको छ।

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,-

55.09.2025
सुनसरी जिल्ला
सुदूरपश्चिम प्रदेश
सुदूरपश्चिम प्रदेश

(क) "अध्यक्ष" भन्नाले समितिको अध्यक्ष सम्झनु पर्छ ।

(ख) "उपाध्यक्ष" भन्नाले दफा ६ बमोजिमको उपाध्यक्ष सम्झनु पर्छ ।

ग) "गाउँपालिका" भन्नाले मनहरी गाउँपालिकालाई जनाउने छ ।

घ) "कार्यपालिका" भन्नाले गाउँपालिकाको कार्यपालिका सम्झनुपर्छ ।

ड) "गाउँ सभा" भन्नाले संविधानको धारा २२२ को उपधारा (१) बमोजिमको गाउँ सभा सम्झनु पर्छ ।

च) "प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत " भन्नाले गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत सम्झनुपर्छ ।

छ) "वडा अध्यक्ष " भन्नाले गाउँपालिकाको वडा समितिमा निर्वाचित वडा अध्यक्ष सम्झनु पर्छ ।

ज) " महिला " भन्नाले विभिन्न जातीका महिलाहरूलाई बुझाउछ ।

झ) "समिति" भन्नाले यस कार्यविधि अनुसार गठन हुने महिला गाउँ समन्वय समिति सम्झनु पर्छ ।

(ञ) "सदस्य" भन्नाले समितिका सदस्य सम्झनु पर्छ । सो सब्दले अध्यक्ष र उपाध्यक्षलाई समेत जनाउदछ ।

३. समितिको गठन : (१) मनहरी गाउँपालिका, विषयगत कार्यालयहरु र गैर सरकारी संस्थाहरुबाट आ-आफ्नो ढंगले महिलाका क्षेत्रमा काम गर्दै आईरहेकाले काममा दोहोरोपना हटाई सीमित स्रोत साधनको प्रभावकारी उपयोग गरी महिलाहरुको मूलप्रवाहीकरण, सशक्तीकरण, क्षमता विकास र गरिबी निवारणका क्षेत्रमा स्रोत साधनबाट अपेक्षित उपलब्धी हासिल भई लक्षित वर्गले सन्तोषजनक प्रतिफल प्राप्त गर्ने कार्यमा सहयोग पुऱ्याउन जिल्लातहमा सञ्चालन हुने विभिन्न कार्यक्रमहरुको समन्वय गर्नको लागि "महिला गाउँ समन्वय समिति" नामको एकसमिति गठन हुनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको समितिमा देहायको सदस्यहरु रहनेछन् :- महिला गाउँ समन्वय समितिमा देहायका सदस्यहरु रहनेछन् :-

क) गाउँ पालिकाको उपाध्यक्ष

-अध्यक्ष

(ख) समितिको अध्यक्षले तोकेको गाउँपालिका भित्रका महिला समुदायको हक, अधिकार र विकासका क्षेत्रमा क्रियाशिल एक जना महिला

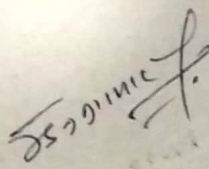
- उपाध्यक्ष

(ग) प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

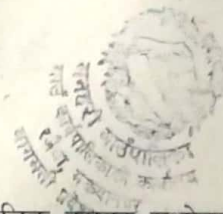
- सदस्य

(घ) सामाजिक विकास समितिको संयोजक

- सदस्य

अध्यक्ष

(घ) स्थानीय तहको निर्वाचनमा भाग लिएका राष्ट्रिय मान्यता प्राप्त राजनितिक दलहरु मध्येबाट १-१ जना पर्ने गरि उनिहरुले सिफारिस गरी पठाएका महिला प्रतिनिधि

- सदस्य

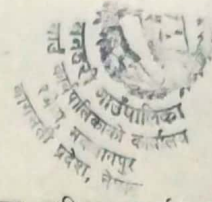
(च) प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतले तोकेको गाउँपालिकाको कर्मचारी

-सदस्य सचिव

४. समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार:- समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

- (क) महिलाको विकासका सम्बन्धमा सरकारी, गैरसरकारी र निजी क्षेत्रका कार्यक्रमहरुको निरीक्षण, सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन गरी नियमितता, मितव्ययिता, पारदर्शितार प्रभावकारिता अभिवृद्धि गर्न गाउँपालिका मार्फत सम्बन्धित निकायमा सिफारिस गर्ने,
- (ख) महिलाहरुको गाउँपालिका भित्रको खण्डीकृत तथ्याङ्कहरु तयारी एवं अद्यावधिक गर्न सहयोग गर्ने, गराउने,
- (ग) सहभागितामूलक योजना तर्जुमा पद्धतिमा लक्षित वर्गको सहभागिता सुनिश्चित गर्न सहजीकरण गर्ने,
- (घ) स्थान विशेषका महिलाहरुको समस्या पहिचान गरी समाधान पहिल्याउन स्थानीयस्तरमा कार्यरत सरकारी, गैरसरकारी र सामाजिक संघ संस्थाहरुलाई सकृय रुपमा परिचालन गर्ने, गराउने,
- (ङ) महिलालाई विकासको मूलप्रवाहमा ल्याउन गाउँपालिका स्तरीय क्षेत्रगत नीतिहरु तयार गरी गाउँ कार्यालिकामा सिफारिस गर्ने,
- (च) महिलाका लागि स्थानीय आवश्यकता अनुरूप कार्यक्रम एवं बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन र अनुगमन तथा मूल्याङ्कन कार्यमा सहयोग गर्ने ।
- (छ) गाउँपालिका भित्र महिलाको क्षेत्रमा कार्य गर्ने संघ, संस्था तथा यसका सदस्यहरुको क्षमता विकास र सशक्तीकरण गर्ने, गराउने,
- (ज) नेपालको संविधानमा अन्तर्निहित महिलाहरुको हक अधिकार एवं कर्तव्य सम्बन्धमा सरोकारवाला निकायहरुलाई सुसूचित गर्ने,
- (झ) महिलाको मौलिक पहिचान संरक्षण एवं सम्बर्द्धन गर्दै सबै महिलाहरु बीच सामाजिक सद्भाव अभिवृद्धि गर्ने । यसका लागि गाउँपालिका स्थित सार्वजनिक निकाय, गै.स.स., नागरिक समाज, सामुदायिक संस्था, आदि परिचालन गर्ने,
- (ञ) महिलाको विकास गर्न आवश्यक नीति नियम बनाई गाउँ सभामा पेश गर्ने ।

[Signature]
रत्न काला
अध्यक्ष

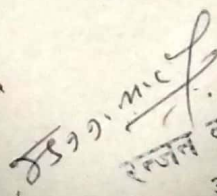

- (ट) महिलाको सशक्तिकरण एवं विकाससंग प्रत्यक्ष सम्बन्धित रहेका लक्षित कार्यक्रमहरूको समन्वय गर्ने,
- (ठ) विकास निर्माणको विभिन्न चरणहरूमा महिलाहरूको अर्थपूर्ण सहभागिता, उत्थान तथा विकासका लागि स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ लगायत अन्य कार्यान्वयनमा रहेका नियमावली, नीति, रणनीति, कार्यविधिहरूमा भएका व्यवस्थाहरूको बारेमा सरोकारवालाहरूलाई सुसूचित गर्ने गराउने,
- (ड) गाउँपालिकामा विभिन्न निकायहरूबाट महिलाको लागि लक्षित कार्यक्रमहरूको बजेट तथा कार्यक्रमको स्थान र विषयगत क्षेत्र अनुसारको अभिलेख तयार गर्ने गराउने,
- (ढ) गाउँपालिकाबाट स्वीकृत विनियोजित ऐन अनुसार स्वीकृत बजेटमा, बजेटबाट महिलावर्ग लाभान्वित हुने अवस्था सुनिश्चित गर्ने,
- (ण) गाउँपालिकामा नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार बाट सञ्चालित महिलाको लागि लक्षित कार्यक्रमको कार्यान्वयनको अवस्था तथा कुल विनियोजित बजेटको बारेमा प्रचार प्रसार गर्ने ।
- त) गाउँ पालिका बाट स्वीकृत बजेटलाई कार्यान्वयन गर्नको लागी कार्यक्रम गत बजेट बाडफाड गरि गाउँ कार्यापालिका तथा गाउँ सभामा पेश गर्ने ।
- थ) कार्यक्रम संचालन भएपछि रकम भुक्तानीको लागी अनुगमन गरी सिफारिस गर्ने ।
- द) गाउँपालिकाले लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट तर्जुमा एवं परीक्षण कार्यविधि, २०६८ अनुसारको लैससास बजेटको कार्यान्वयनको अवस्थाको अनुगमन गर्ने ।

५. समितिको बैठक सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि :

- (१) समितिको बैठक १ वर्षमा कम्तीमा ६ पटक बस्नेछ ।
- (२) समितिको बैठक अध्यक्षले तोकेको मिति, समय र स्थानमा बस्नेछ ।
- (३) समितिको बैठक बस्नुभन्दा कम्तीमा तीन दिन अगावै समितिको सदस्य सचिवले बैठकमा छलफल हुने विषयसहितको सूचना सबै सदस्यलाई दिनु पर्नेछ ।
- (४) समितिको कूल सदस्य संख्याको पचास प्रतिशतभन्दा बढी सदस्यहरु उपस्थित भएमा समितिको बैठकका लागि गणपूरक संख्या पुगेको मानिनेछ ।
- (५) समितिको बैठकको अध्यक्षता अध्यक्षले गर्नेछ । निजको अनुपस्थितिमा उपाध्यक्षले बैठकको अध्यक्षता गर्ने छ ।

६. उपाध्यक्ष सम्बन्धी थप व्यवस्था : (१) समितिमा एक जना उपाध्यक्ष रहनेछ जसको नियुक्तिको निर्णय समितिको अध्यक्षबाट हुनेछ ।

रत्नजित कालाखेत्री
अध्यक्ष

(२) उपाध्यक्षको पदावधि बढीमा २ वर्षको हुनेछ ।

७. उपाध्यक्षको सेवा, शर्त र सुविधा : (१) उपाध्यक्षले समितिको बैठकमा भाग लिए वापत गाउँ कार्यपालिकाको सदस्यले पाए सरहको बैठक भत्ता पाउनेछन ।

(२) समितिको उपाध्यक्षले कामको सिलसिलामा भ्रमण गर्दा गाउँपालिकाको अध्यक्षबाट भ्रमण आदेश स्वीकृत गराउनु पर्नेछ । भ्रमण आदेश स्वीकृत गर्दा भ्रमण प्रयोजन समेत स्पष्ट रुपमा खुलाउनु पर्नेछ ।

(३) समितिको उपाध्यक्षले भ्रमण गरी फर्केको पैतीस दिन भित्र भ्रमण प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ । भ्रमण प्रतिवेदन प्राप्त भएपछि गाउँपालिकाको वडा अध्यक्षले पाए सरहको भ्रमण भत्ता भुक्तानी गरिनेछ ।

(४) समितिको बैठक बस्नु पर्दा पदाधिकारीहरुले समितिको बैठकमा भाग लिए वापत गाउँ कार्यपालिका सदस्यले पाए सरहको बैठक भत्ता पाउनेछ । यस्तो भत्ता उपलब्ध गराउँदा गाउँपालिकाको प्रशासनिक खर्चको सीमा भित्र रही उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

तर उपदफा ५ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि समितिका पदाधिकारी बाहेक अन्य आमन्त्रित सदस्यलाई भत्ता उपलब्ध गराइने छैन ।

८. उपाध्यक्षको आचरण, दायित्व तथा काम कर्तव्य र अधिकार : निज नेपालको प्रचलित संविधान, कानून एवं नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रम प्रति पूर्ण रुपमा वफादार हुनुपर्ने छ । राष्ट्रिय स्वतन्त्रता, सार्वभौमिकता, भौगोलिक अखण्डता, राष्ट्रिय स्वाधिनता, स्वाभिमान र सामाजिक एवं सांस्कृतिक सद्भावको सम्मान, संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्नु निजको दायित्व हुनेछ ।

क) अध्यक्षको अनुपस्थिमा वा निर्देशन अनुरूप सम्पूर्ण कार्यको नेतृत्व गर्ने ।

ख) कार्यविधि (४) मा उल्लेखीत काम कर्तव्य र अधिकार कार्यान्वयनमा महत्वपूर्ण जिम्मेवारी रहने छ ।

९. थपघट र हेरफेर :- मुलुकको आवश्यकता, प्राथमिकता एवं सन्दर्भलाई समेत मध्य नजर गरी मनहरी गाउँपालिकाले यस कार्यविधिमा आवश्यक थपघट तथा हेरफेर गर्न सक्नेछ ।

१०. बाधा अड्काउ फुकाउ: यो कार्यविधिमा उल्लेख नभएको विषयमा कुनै नीतिगत व्यवहारीक वा कार्यसम्पादन सम्बन्धी समस्या आइ परेमा गाउँकार्यपालिकाले बाधा अड्काउ फुकाउ कार्य सम्पादन गर्न सहजिकरण गर्न सक्ने छ ।

११. बचाउ तथा खारेजी: यस कार्यविधिमा व्यवस्था भएका कुराहरु, स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ सँग बाझिएको हद सम्म स्वतः अमान्य हुनेछ ।

रत्नजित कोलायती
अध्यक्ष